

Regionálne rozdiely v úmrtnosti na choroby obehovej sústavy v SR v rokoch 2011–2014

Baráková, Cvopová, Kuchtová, Dudová
Pracovisko: odbor zdravotných registrov NCZI

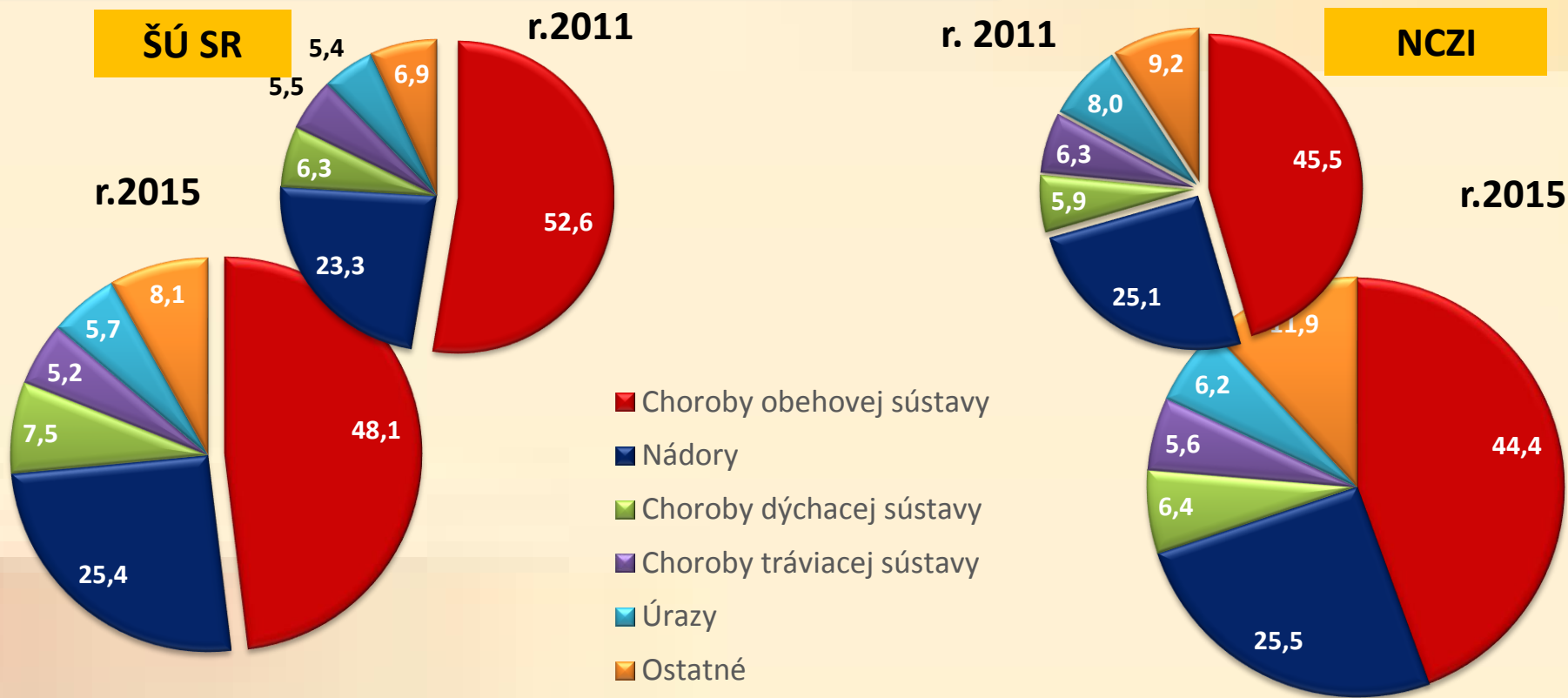
XXII. kongres SKS

Príčiny smrti z LoPM po ich prehodnotení na NCZI v roku 2010, 2011 a 2015 podľa základného charakteru zmeny

Revízia	Iná dg., ale patrí do <u>tej istej podskupiny rovnakej kapitoly</u>	Iná dg.- patrí <u>do inej podskupiny rovnakej kapitoly</u>	Dg. patrí do inej kapitoly	Spolu
Rok 2010 (zo vzorky 1000 LoPM)	6%	8%	10%	24%
Rok 2011 (51 903 LoPM)	4%	6%	12%	22%
Rok 2015 (53 826 LoPM)	3,2%	3,5%	8,3%	15%

1. Metodika WHO – podľa kritérií odporúčaní
2. Overenie si výberu príčin smrti na základe ich prehodnotenia na ČSÚ programom IRIS (Mgr. M. Poppová)
3. Kontrola z onkologického registra
4. Bližšia špecifikácia prvotnej príčiny (napr.namiesto peritonitídy sa uviedla predch.príčina napr. hnisavý zápal slepého čreva)ý vznikol zo združených diagnóz (hypertenzia/ICHS/nefroskleróza = hypertenzná choroba srdca a obličiek so zlyhaním)
5. Niektoré LoPM sú konzultované s klin.lekármi alebo patológmi.

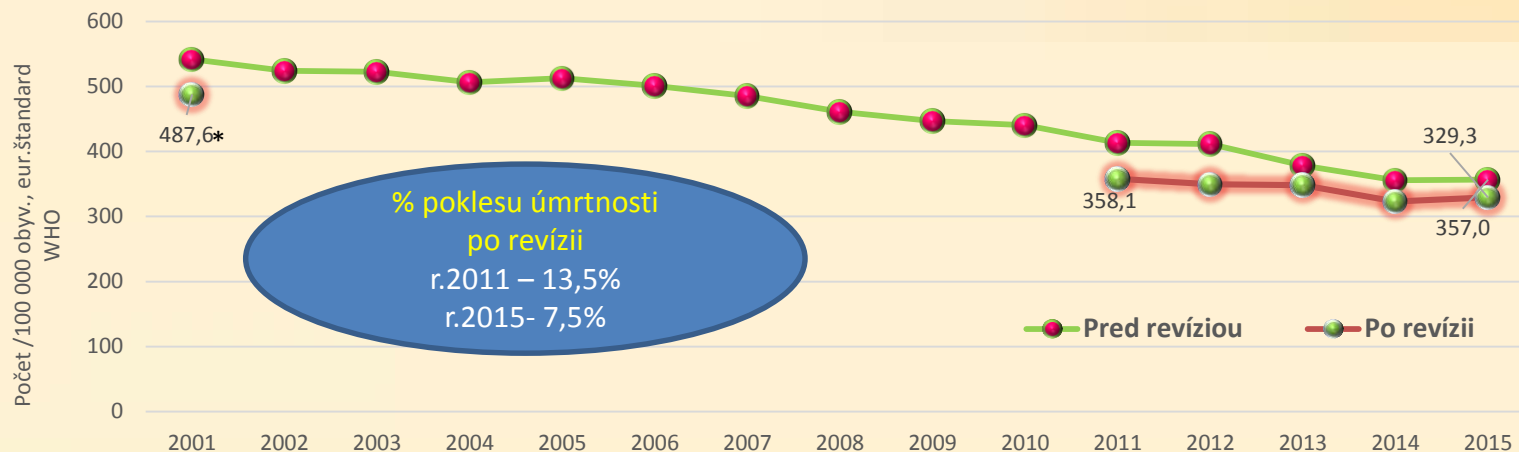
Rozdiely v štruktúre príčin smrti z LoPM v roku 2011 a 2015 po ich prehodnotení NCZI

Zmeny v počte úmrtí podľa kapitol MKCH 10 v SR za rok 2015 po ich prehodnotení na odbore zdravotných registrov NCZI

INŠTITÚCIA	Kapitoly																
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.	XVIII.	XIX.
ŠÚ SR	545	13 657	39	859	75	934	25 906	4 051	2 816	28	28	825	1	124	132	758	3 048
NCZI	501	13 702	44	973	728	1 178	23 908	3 444	3 001	143	67	835	1	122	156	1 664	3 358

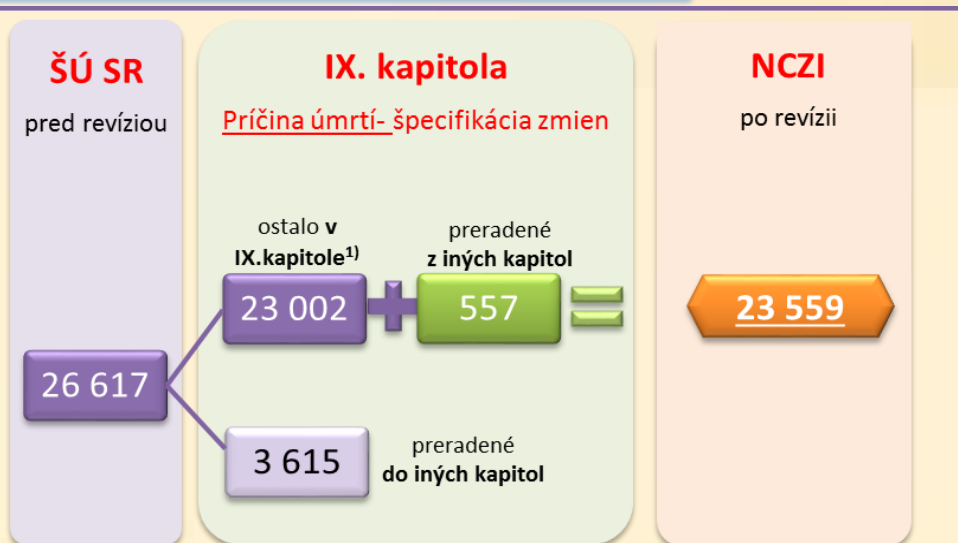
Zmeny v miere štandardizovanej úmrtnosti na choroby obehovej sústavy (I00-I99) po revízií úmrtí v SR v roku 2011 až 2015

Roky	Pohlavie	pred revíziou	po revízii	% poklesu po revízii
2011	Muži	12289	10695	13,0
2012		12416	10662	14,1
2013		11720	10987	6,3
2014		11472	10541	8,1
2015		11593	10900	6,0
2011	Ženy	15017	12928	13,9
2012		15357	12934	15,8
2013		14470	13138	9,2
2014		13726	12352	10,0
2015		14313	13008	9,1

* odhad poklesu po revízii náhodnej vzorky listov o prehl.mŕtveho (1000 ks).

Zmeny v počte úmrtí na choroby obehovej sústavy v SR v rokoch 2011–2014 (priemer) pred a po revízii

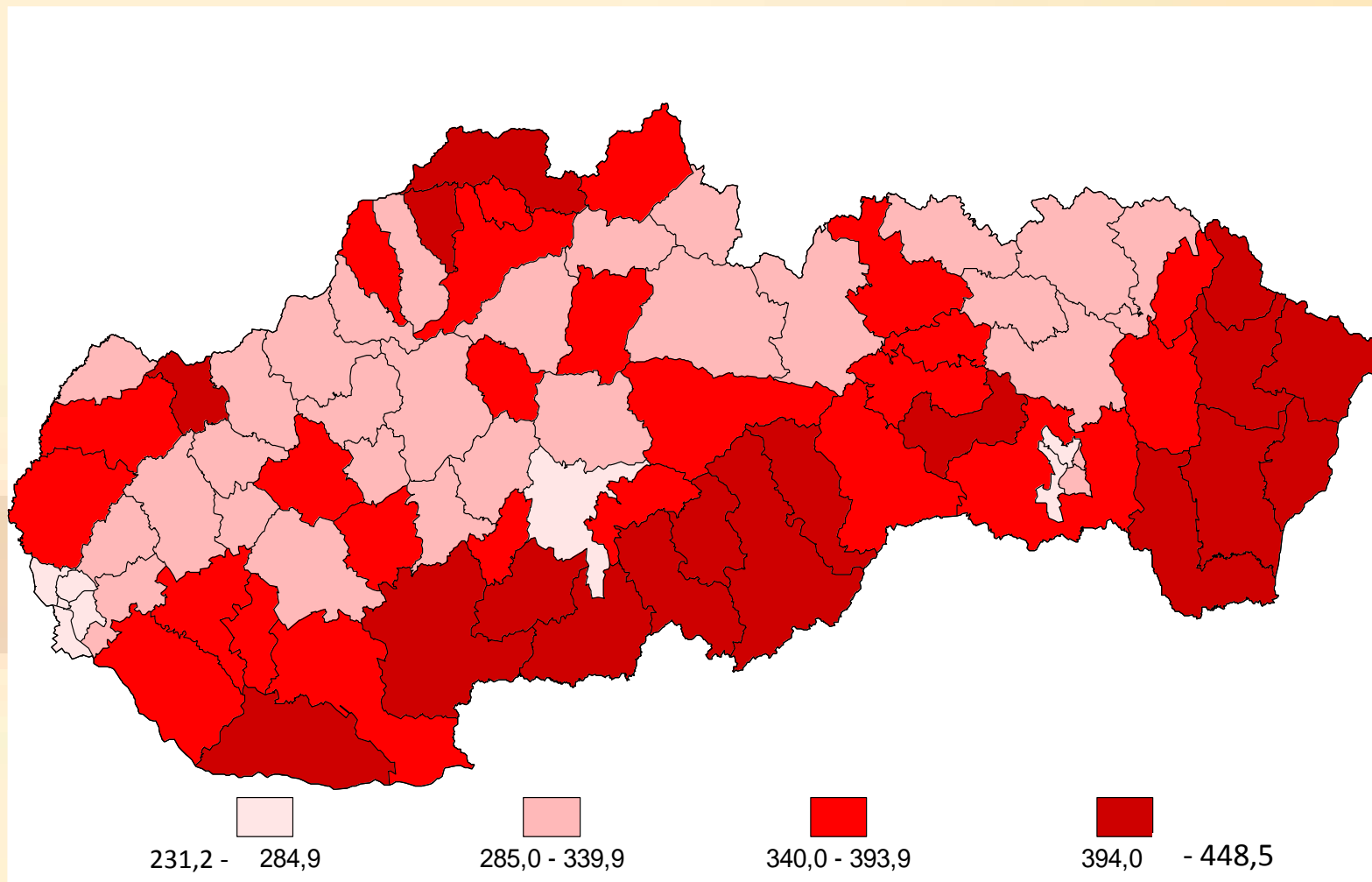
Preradenie do iných kapitol			Preradenie z iných kapitol do IX. kapitoly		
z nich	Počet	%	z nich	Počet	%
Duševné poruchy	567	15,7	Dýchacia sústava	319	57,3
Úrazy	496	13,7	Choroby žliaz	59	10,5
Subjektívne a objektívne príznaky	478	13,2	Močová a pohlavná sústava	44	7,9
Dýchacia sústava	441	12,2	Nádory	44	7,8
Nádory	425	11,7	Infekčné choroby	40	7,2
Nervová sústava	348	9,6	Nervová sústava	28	5,1
Tráviaca sústava	312	8,6	Tráviaca sústava	13	2,4
Choroby žliaz	293	8,1	Úrazy	4	0,7
Močová a pohlavná sústava	105	2,9	Subjektívne a objektívne príznaky	3	0,5
Choroby kože	76	2,1	Choroby krvi	2	0,4
Infekčné choroby	25	0,7	Ostatné kap.(V., XIII., XV., XVII.,)	2	0,4
Ostatné kap.(III.,XIII.,XVI.,XV.,XVII)	51	1,4	Spolu	557	100,0
Spolu	3615	100,0			

¹⁾ údaj zahŕňa všetky zmeny v danej kapitole (vrátane preradenia príčiny smrti v rámci podskupín)

Rok 2011	Kód MKCH 10	ŠÚ SR	NCZI	Rozdiel
<ul style="list-style-type: none"> • Hypertenzné choroby • Akútny infarkt myokardu • Chronická ischemická choroba srdca 	<ul style="list-style-type: none"> • I11-I13 • I21-I22 • I25 	<ul style="list-style-type: none"> • 830 • 3 246 • 12 943 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 421 • 1 861 • 11 700 	<ul style="list-style-type: none"> • + 71,2% • - 42,7% • - 9,6%
Rok 2015	Kód MKCH 10	ŠÚ SR	NCZI	Rozdiel
<ul style="list-style-type: none"> • Hypertenzné choroby • Akútny infarkt myokardu • Chronická ischemická choroba srdca 	<ul style="list-style-type: none"> • I11-I13 • I21-I22 • I25 	<ul style="list-style-type: none"> • 720 • 2 893 • 12 866 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 011 • 2 630 • 11 483 	<ul style="list-style-type: none"> • + 40,4% • - 9,1% • - 10,7%

Priemerná miera štandardizovanej úmrtnosti na choroby obehovej sústavy v okresoch SR po revízií r.2011-2015 v populácii 0-85+ ročných

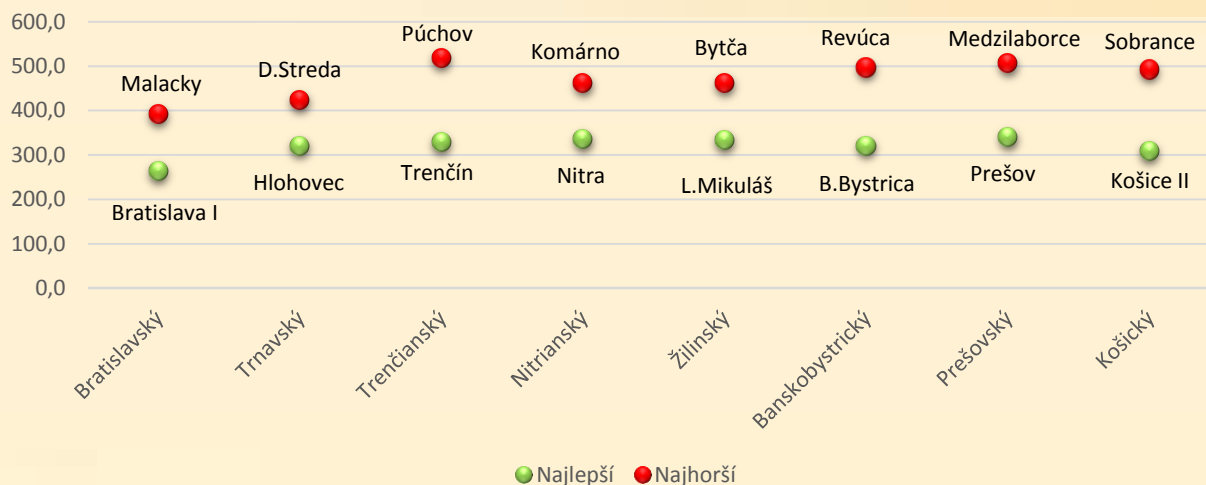
Počet/100 000 obyv., eur.štandard,WHO/EURO

Rozdiel v miere štandardizovanej úmrtnosti na choroby obehovej sústavy medzi okresmi v krajoch SR (priemer rokov 2011-2015)

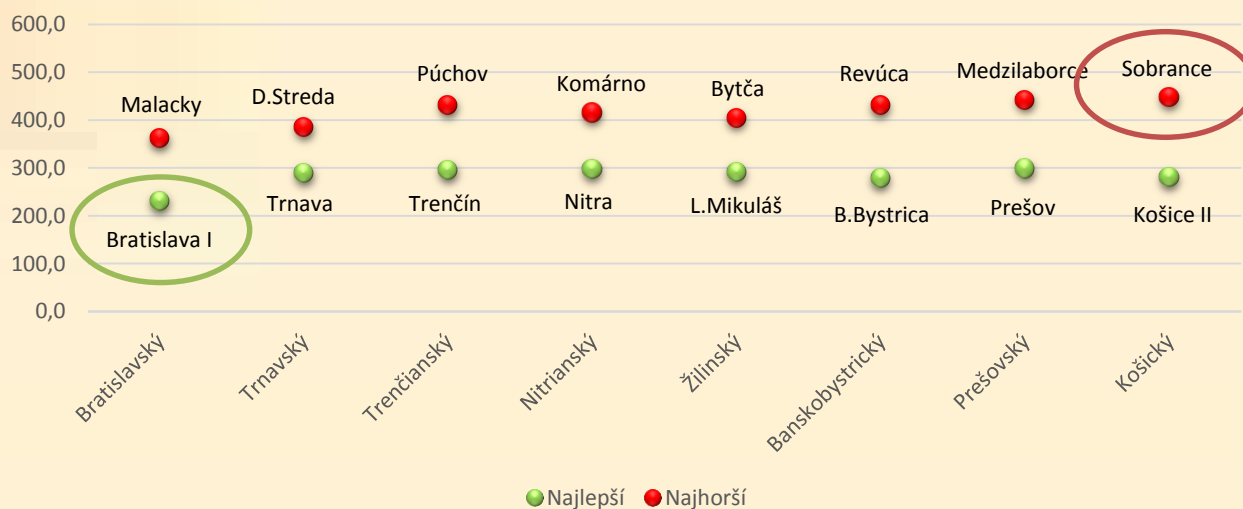
Pred revíziou

Kraj	Rozdiel medzi okresmi
Bratislavský kraj	-36,0%
Trnavský kraj	-24,9%
Trenčiansky kraj	-31,4%
Nitriansky kraj	-28,5%
Žilinský kraj	-28,1%
Banskobystrický kraj	-35,1%
Prešovský kraj	-32,5%
Košický kraj	-37,5%

Po revízii

Kraj	Rozdiel medzi okresmi
Bratislavský kraj	-32,6%
Trnavský kraj	-24,2%
Trenčiansky kraj	-36,4%
Nitriansky kraj	-27,3%
Žilinský kraj	-27,7%
Banskobystrický kraj	-35,4%
Prešovský kraj	-32,7%
Košický kraj	-37,2%

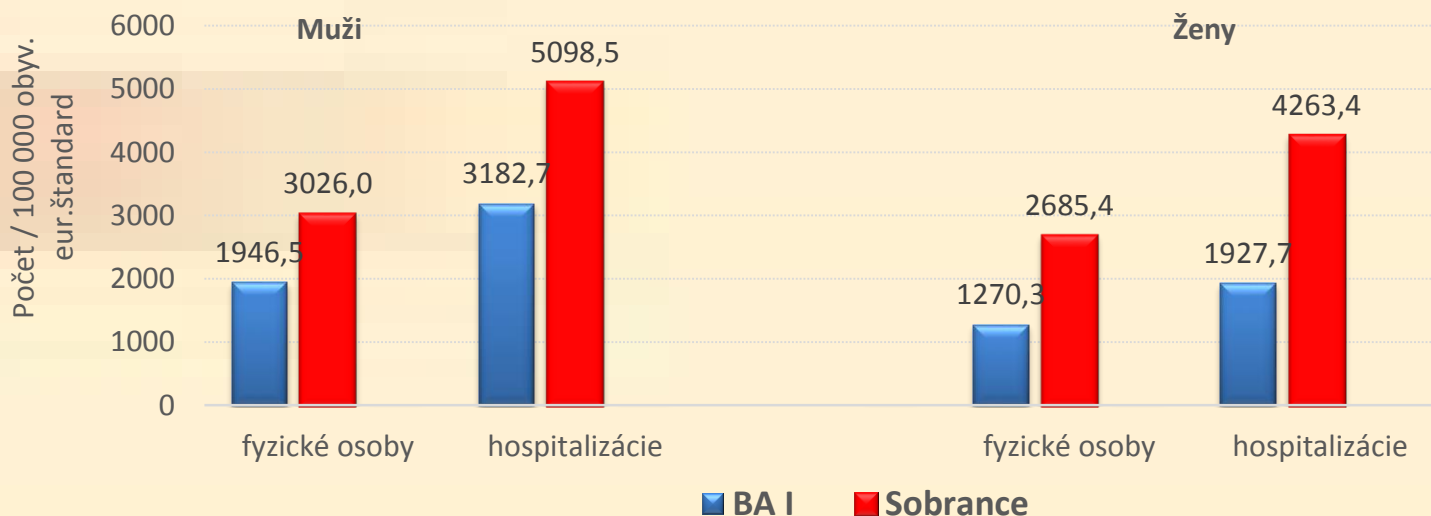
Rozdiely v miere úmrtnosti¹⁾ medzi okresmi Sobrance a Bratislava I. v r.2011-2015 (priemer)

Príčiny /	Okres Bratislava I. (poradie zo 79 okresov)	Okres Sobrance (poradie zo 79 okresov)	Rozdiel Bratislava I./ Sobrance
Všetky príčiny	610,4 (1.)	897,2 (70.)	-1,5x
Obehová sústava	231,2 (1.)	448,5 (79.)	-1,9x
Nádory	178,2 (4.)	224,7 (67.)	-1,2x
Dýchacia sústava	43,9 (39.)	16,9 (1.)	+1,6x
Alkohol	16,7 (12.)	27,2 (64.)	-1,6x

1) Údaje po revízii úmrtí,
Baráková, Cvopová, Diba a kol., NCZI, nepubl.

Rozdiely v miere hospitalizovanosti na choroby obehovej sústavy v okrese Bratislava I. a Sobrance v r.2011-2015

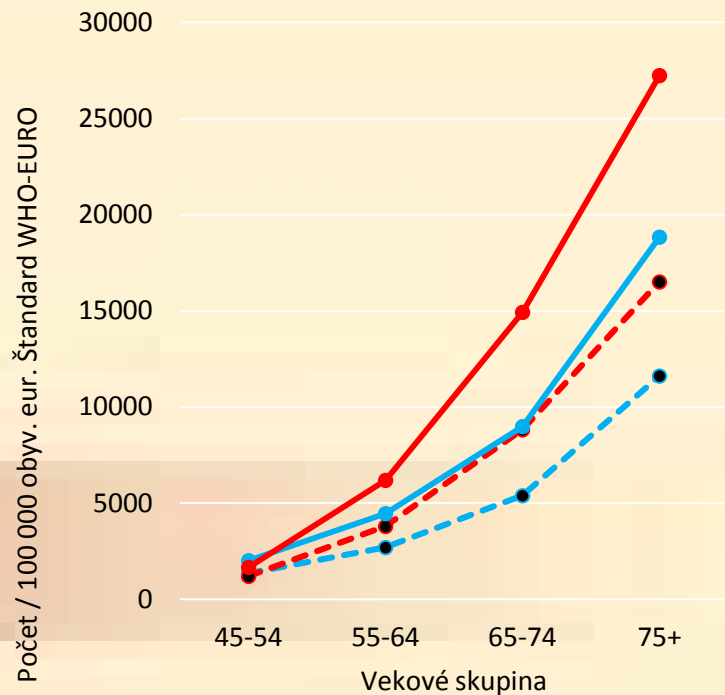
- fyzické osoby a frekvencia hospitalizácií

Pacienti s trvalým bydliskom v **BA I** boli v rokoch 2011-2015 hospitalizovaní v **62 rôznych** nemocniciach SR, zo **Sobraniec** v **35**.

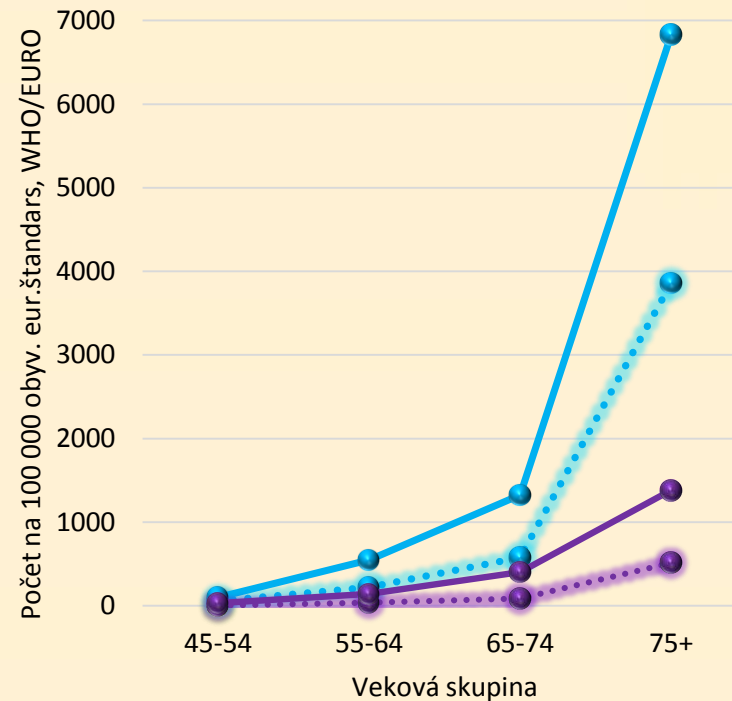
Rozdiely v miere hospitalizovanosti na choroby obehovej sústavy v okrese Bratislava I. a Sobrance v r.2011-2015

- fyzické osoby v.s. frekvencia hospitalizácií

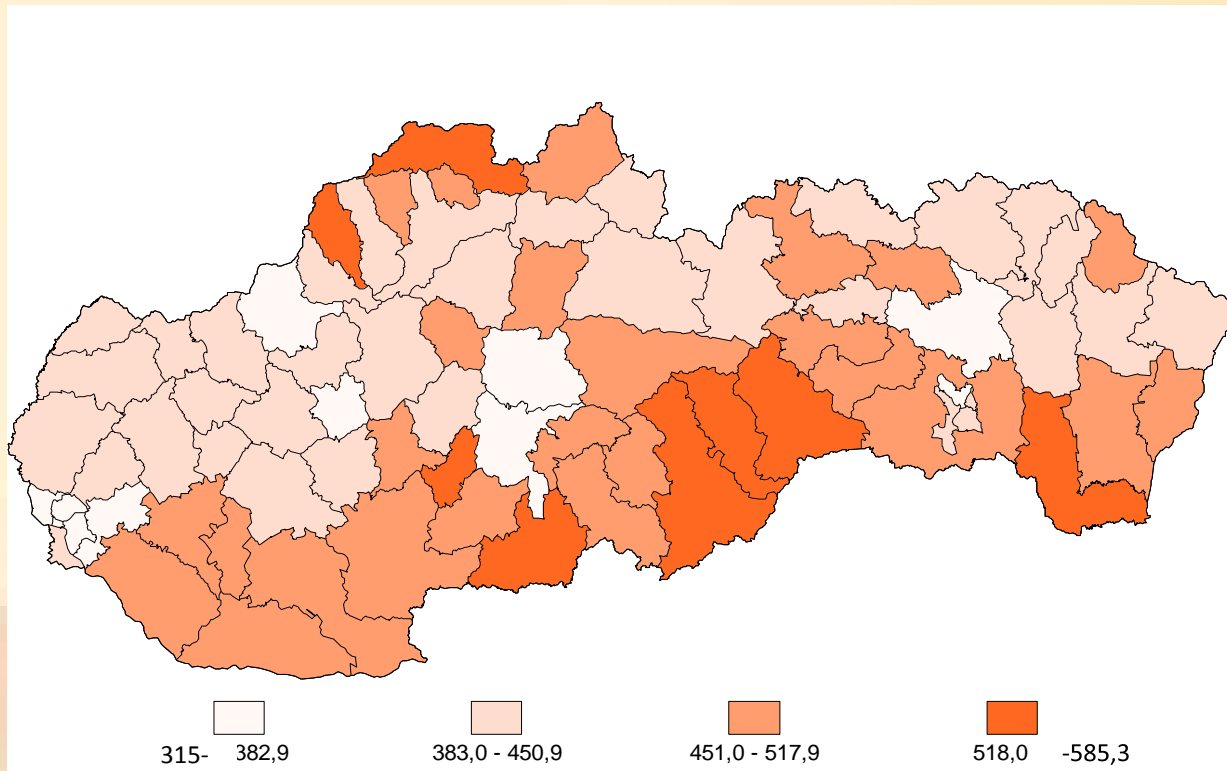
- hospitalizovanosť-fyzické osoby Ba I
- hospitalizovanosť-fyzické osoby Sobrance
- hospitalizovanosť- frekvencia v BA I
- hospitalizovanosť- frekvencia v Sobranciach

Rozdiely v miere úmrtnosti na choroby obehovej sústavy a z nich na CMP v okrese Bratislava I. a Sobrance v r.2011-2015

- Okres Bratislava I - CHOS
- Okres Sobrance - CHOS
- Okres Bratislava I- CMP

Priemerná miera štandardizovanej úmrtnosti na všetky príčiny smrti v okresoch SR v r.2011-2015 v populácii 0-74 r. - odvrátiteľná úmrtnosť

Priemerný podiel úmrtí na vybrané skupiny chorôb zo všetkých príčin smrti u 0-74 r.								
Roky	Pohlavie	Všetky príčiny (priemerný počet)	z toho v %					
			CHOS	Nádory	Úrazy	Tráviaca sústava	Dýchacia sústava	Ostatné úmrtia
2011-2015	Muži	16 534	32,6	31,6	11,9	8,9	5,2	9,8
	Ženy	8 459	31,0	39,2	5,6	7,3	4,6	12,2

Je nevyhnutné venovať väčšiu pozornosť systematickému monitorovaniu epidemiologických ukazovateľov (nielen) v problematike chorôb obehovej sústavy, a to najmä na úrovni okresov , ktoré „ kreujú situáciu za SR. Malo by ísť napr. o:

- vyhodnocovanie rozdielov v úrovni poskytovania zdrav.starostlivosti, ktorá väčšinou kopíruje aj miesto trv.bydliska pacienta (nemocničná letalita, prežívanie v rokoch, rehospitalizácie...)
- analýzou prevalencie RF zdravia v okresoch
- analýzou príčin úmrtí s efektívnejšou spätnou väzbou jej využitia v praxi na ciele intervenčné opatrenia u preventabilných/odvrátiteľných chorôb alebo ich komplikácií.

Ak sa bude viac dbať na to, aby už vstupné údaje o úmrtiach v listoch o prehliadke mŕtveho boli objektívnejšie, čo sa v posledných 2 rokoch pri revízii úmrtí na NCZI aj potvrdzuje, nebude musieť platiť rutinný citát, že :

„štatistika je len správne sčítanie nesprávnych údajov“..

„dá sa to zmeniť“

musí byť však vôľa nenasadzovať si ružové okuliare...

ale **vidieť realitu takú, aká je...**